

Pressemelding

fra EUs narkotikabyrå i Lisboa

Nr. 10/2002 -

SPERREFRIST: 3. oktober 2002 kl. 11.00 (Brussel)

2002 Årsrapport om narkotikaproblematikken i EU: Nøkkeltrender

EUROPEISKE NARKOTIKASTRATEGIER MED BEDRE FOKUS

- ANSLAGENE OVER PROBLEMATISK BRUK AV NARKOTIKA LIGGER PÅ MELLOM 2 OG 9 TILFELLER PR. 1000 INNBYGGERE (I ALDERSGRUPPEN 15-64 ÅR)
- NYERE BRUK AV CANNABIS ER RAPPORTERT AV 5-15 % AV UNGE VOKSNE I EU
- ANSLAGENE OVER SPRØYTEBRUK LIGGER PÅ MELLOM 2 OG 5 TILFELLER PR. 1000 INNBYGGERE (I ALDERSGRUPPEN 15-64 ÅR)
- FORBRUKET AV SYNTETISKE STOFFER ER FORTSATT SVÆRT BEKYMRINGSFULLT
- EU-LANDENE RAPPORTERER OM EN ØKNING I ANTALLET KLIENTER SOM ER I BEHANDLING
- ANTALLET NARKOTIKARELATERTE DØDSFALL ER FORTSATT STABILT

Dette er noen av de viktigste punktene i *2002 Årsrapport om narkotikasituasjonen i EU og Norge* som offentliggjøres i dag av **EUs narkotikabyrå i Lisboa, EONN**. Rapporten gir en oversikt over hvordan Europa takler den utfordringen narkotikafenomenet representerer.

[Viktig melding: Denne pressemeldingen fokuserer på utvalgte emner i rapporten og bør leses i sammenheng med rapporten, ikke isolert]

Nøkkeltrender

- Cannabis er fortsatt det illegale narkotiske stoffet som oftest brukes i Europa. Andelen voksne som noen gang har prøvd cannabis, går fra 10 % i **Finland** til 25-30 % i **Danmark** og **Storbritannia**. **Belgia, Tyskland, Spania, Frankrike, Irland** og **Nederland** rapporterer alle tall rundt 20 %. Til sammenligning tilsier de nyeste tallene fra **USA** en 'livstidserfaring' på 34 % blant alle over 12 år.
- De fleste **EU**-landene rapporterer om en cannabisbruk i løpet av siste 12 måneder på 5-10 %, men opptil hele 18 % for unge voksne. Imidlertid synes bruken av cannabis å flate ut eller til og med falle blant unge i en del land, f.eks. **Irland, Nederland, Finland** og **Norge**, til tross for en økning i de andre **EU**-landene.
- Bruk av andre narkotiske stoffer er mindre vanlig, både blant ungdommer og generelt i befolkningen. Narkotikabruk er vanligere blant menn enn kvinner, men yngre kvinner tar innpå sine mannlige jevnaldrende.

./..

- 1-6 % av befolkningen – avhengig av medlemsstat – har prøvd amfetamin. For **Storbritannia** er dette tallet 11 %. For kokain og ecstasy er tallene 0,5-4,5 %, og selv om tallene for heroin generelt ligger under 1 %, er de i en del land oppe i 2-3 % for unge menn.
- Bruk siste år av amfetamin, kokain eller ecstasy ligger generelt under 1 % for den voksne befolkningen.
- Bruken av syntetiske stoffer er fortsatt et stort problem. Selv om brukerne representerer under 3 % av hele befolkningen, finner vi en bekymringsfull konsentrasjon av disse stoffene blant unge mennesker i nattklubb- og dance-miljøer.

Narkotikabyråets styreleder, Mike Trace, anfører at medlemsstatene i Den europeiske union i den senere tid har gjort forbedringer ved at de har formulert målsettinger for narkotikapolitikken og de tiltak som skal iverksettes for å nå dem. Utfordringen nå blir å gjennomføre tiltakene og foreta en grundig evaluering av effekten av dem.

Etterspørsel etter narkotika

- Anslagene over problematisk bruk av narkotika i **EU** (se fotnote 1) varierer i området 2-10 tilfeller pr. 1 000 innbyggere i aldersgruppen 15-64 år. De høyeste anslagene – 6-8 pr. 1 000 innbyggere – finner vi i **Italia, Luxembourg, Portugal** og **Storbritannia**, og de laveste i **Østerrike, Tyskland** og **Nederland**, med omkring 3 pr. 1 000.
- I 2000 var det en generell økning i antallet personer i **EU** som fikk behandling for problemer med narkotika, men økningen skyldtes delvis at datamaterialet var forbedret. Antallet personer som søker behandling for heroinavhengighet synes å være stabilt eller fallende. Blandingsmisbruk er et stadig mer framtrædende fenomen. Bruken av cannabis som sekundært rusmiddel er markant hos opiatbrukere. Kokainbruken rapporteres som et økende problem i **EU**, og kokain spiller en nøkkelrolle som sekundært rusmiddel i kombinasjon med heroin og alkohol.
- Arbeidsledigheten er høy blant de behandlingssøkende – i enkelte land hele 55 % – også i land hvor arbeidsledigheten i befolkningen for øvrig er under 5 %. Inntil 66 % av dem har ingen utdanning ut over grunnskolens mellomtrinn.
- Det er store variasjoner i utbredelsen av HIV blant sprøytemisbrukere – fra rundt 1 % i **Storbritannia** til 34 % i **Spania**. Bildet har ikke forandret seg stort i de senere årene. Siden omkring 1996 har forekomsten av AIDS gått ned i de fleste land. **Portugal** er fortsatt det **EU**-landet som har høyest årlig insidens av AIDS blant sprøytemisbrukere.
- Hvert år rapporteres 7 000-8 000 narkotikarelaterte dødsfall i **EU**, men det reelle tallet er sannsynligvis høyere. I de senere årene er antallet av narkotikarelaterte dødsfall stabilisert eller gått ned. Likevel rapporterer en del **EU**-land (**Tyskland, Luxembourg** og **Østerrike**) om nye økninger etter en forutgående nedgang. Årsaken er oftest opiat. De fleste overdoseofre er unge menn.

./..

Forsøk på å redusere tilførselen

- Cannabis er det stoffet som beslaglegges oftest i alle medlemsstatene, bortsett fra i **Portugal**, hvor beslagene av heroin dominerer. Siden 1996 har **Spania** foretatt mer enn halvparten av alle narkotikabeslag i **EU**.
- I 2000 ble det beslaglagt nesten 9 tonn heroin, hvorav en tredel i **Storbritannia**.
- Etter en jevn økning siden midten av 1980-årene gikk kokainbeslagene i **EU** kraftig ned i 2000. Derimot var det en kraftig økning i beslagene av amfetamin og ecstasy, av sistnevnte spesielt, noe som gjør at oppmerksomheten i **EU** nå spesielt rettes mot bruken av syntetiske stoffer.
- Prisene på illegale rusmidler i **EU** er stort sett stabile eller fallende, bortsett fra brunt heroin, hvor noen land rapporterer en viss økning.

Narkotikapolitikk og -strategier

- Alle nasjonale narkotikastrategier vektlegger nå effektive tiltak mot narkotikamisbruk. Skolene er en nøkkelarena for dette arbeidet. Utformingen av hensiktsmessige rettslige tiltak er også en prioritet.
- Rapporten fastslår at domstolene i landene i **EU** har til rådighet en rekke tiltak på ulike nivåer for å føre brukerne inn i behandlingsapparatet. Det gjøres stadig større anstrengelser for å dokumentere og evaluere alternative tiltak, og tendensen går i retning av å skape et skarpere skille mellom narkotikamisbruk og narkotikaforbrytelser. En rekke **EU**-land har valgt å sette ned eller fjerne straffen for bruk eller besittelse av cannabis til eget bruk, i motsetning til andre narkotiske stoffer. Likevel var cannabis i 2000 fortsatt det narkotiske stoffet som oftest var involvert i 'arrestasjoner' – med fra 37 % av alle narkotikarelaterte arrestasjoner i **Sverige** til 85 % i **Frankrike**.
- **EONN** har gjentatte ganger framsatt advarsler om utvidelsen av markedet for syntetiske stoffer, særlig innenfor utelivsmiljøene, og ønsker en åpen debatt om egnede tiltak. Når det gjelder pilletesting på stedet, som er et kontroversielt tiltak, sier rapporten at verdien av dette tiltaket dessverre er blitt overskygget av spørsmål som går på farmakologisk nøyaktighet og juridiske implikasjoner.

Narkotikabyråets administrerende direktør, Georges Estievenart, sier: 'EUs handlingsplan mot narkotika har bidratt til å øke bevisstheten omkring behovet for koordinert handling i medlemsstatene. Trenden fra de senere årene med å gjøre narkotikapolitiske rammer om til en handlingsplan, en narkotikastrategi eller et policy-dokument, videreføres, selv om mye gjenstår å gjøre for å omsette strategien på papiret i praksis.'

(1) Problematisk bruk av narkotika defineres som injeksjonsbruk av narkotika eller langvarig/regelmessig bruk av opiater, kokain og/eller amfetamin.

- **For ytterligere opplysninger og kontekst, gå til → 2002 Annual report online:**
<http://annualreport.emcdda.org> eller <http://emcdda.kpnqwest.pt>
- **Eller kontakt → Joelle Vanderauwera, EONNs presseansvarlige, på tlf. ++ 351 21 811 3000.**
Faks: ++ 351 21 813 1711. E-post: Joelle.Vanderauwera@emcdda.org